

Tisková zpráva, 28. 03. 2024, Praha

Platformy FoRS a DEMAS společně s Asociací pro mezinárodní otázky (AMO) bilancují, zda se plní úvodní sliby kabinetu Petra Fialy a zda avizovaný návrat k hodnotové zahraniční politice znamenal opravdové navýšení příspěvků na rozvojovou spolupráci, humanitární pomoc a lidskoprávní agendu v zahraničí.

Kromě výše zmíněných příspěvků hodnotí i plnění závazků České republiky vyplývajících z dohod přijatých na mezinárodních klimatických fórech. Ukazuje se, že vláda sice úplně nezklamala, ale její přístup není zdaleka uspokojivý. Příspěvky na rozvojovou spolupráci, humanitární pomoc, lidskoprávní agendu v zahraničí bez započtení nové podpory humanitárních a stabilizačních opatření na Ukrajině v zásadě stále stagnují. Nutno ale přiznat, že s ohledem na vývoj společenské situace v souvislosti s pokračujícím konfliktem na Ukrajině naopak hrozila reálná možnost snížení těchto prostředků.

Česká republika v letech 2024 - 2027 (oproti černému pasažérství z let 2019-2023) od roku 2024 opravdu přispívá do Zeleného klimatického fondu pro rozvojový svět, a to ve výši 4 mil. USD na čtyřleté období. Nicméně se v oblasti klimafinancí ani zdaleka nepřibližuje 'férovému podílu', který je vyčíslen na 8 mld. Kč ročně. Neplní ani cíle nižší, uvedené ve stávající Politice ochrany klimatu ČR, která indikuje poskytování 1,2 mld. Kč ročně v roce 2025 a narůst k 1,8 mld. Kč v roce 2030.

Společenské napětí a důsledky klimatických změn stále postihují dlouhodobými krizemi zmítané regiony na Blízkém východě a v Africe. Z tohoto důvodu je klíčové posilování odolnosti obyvatel v těchto oblastech prostřednictvím humanitární pomoci, rozvojové spolupráce, ale i kroky k prevenci katastrof, aniž by se přitom rezignovalo na dodržování lidských práv a podporu demokratických hodnot.

Sabina Malcová, ředitelka DEMAS, uvádí: „Demokratické instituce napříč celou Evropou zůstávají pod tlakem. Pro zachování stability je přitom nutné posilovat demokratické mechanismy nejen uvnitř EU, ale i nadále podporovat ochranu základních práv a svobod a demokratických hodnot, jakož i posilovat občanskou společnost, svobodná média, dobré vládnutí či právní stát ve třetích zemích, zejména pak v nám blízkých zemích Východního partnerství a na západním Balkáně. V našich aktivitách se budeme i nadále soustředit na to, aby ČR svůj kurz zaměřený na podporu transformační politiky držela dlouhodobě.“

Pavel Havlíček, analytik AMO, doplňuje: „Ocenění zasluží reakce České republiky v pomoci směřované na Ukrajinu v souvislosti s ruskou agresí. Důležité zde je v rámci Programu Ukrajina udržet zaměření na přístup "built back better", který Ukrajinu umožní přiblížit budoucímu vstupu do EU.“

Pavel Příbyl, ředitel FoRS, uzavírá doplněním: „Humanitární pomoc, posilování partnerství s rozvojovým světem i klimafinance mají jasný strategický rozměr: jsou silně provázány s bezpečnostní problematikou, přispívají ke zvyšování odolnosti a snižování nestability ve světě. ČR by zde měla být ambicióznější a solidárnější. Tím spíše, že například na vlastní klimatická opatření pravidelně čerpá

finance z fondů EU. Do roku 2030 takto získá podle konzervativních odhadů zhruba 450 mld. Kč (Fond pro spravedlivou transformaci, Národní plán obnovy, Modernizační fond, Sociální klimatický fond).“

Informace pro editory:

FoRS – České fórum pro rozvojovou spolupráci (www.fors.cz): Platforma sdružuje 34 organizací. K jejím členům se řadí domácí neziskové organizace a think-tanky, národní sekce mezinárodních organizací, univerzity a další subjekty zaměřené na zahraniční rozvojovou spolupráci, humanitární pomoc, vzdělávání a informování o rozvojových tématech.

DEMAs – Asociace pro podporu demokracie a lidských práv (www.demas.cz): Platforma 18 českých nevládních organizací, které se soustředí na podporu základních lidských práv, demokracie, občanské společnosti, svobodných médií, dobrého vládnutí a vlády práva ve třetích zemích.

AMO – Asociace pro mezinárodní otázky (www.amo.cz): Nevládní nezisková organizace, jejímž základním posláním je přispívat k hlubšímu porozumění mezinárodnímu dění. Poskytuje prostor pro vyjadřování a realizaci idejí, myšlenek a projektů sloužících k rozvoji vzdělanosti, porozumění a tolerance mezi lidmi.

Tisková zpráva je vydána v rámci Projektu „Návrat k hodnotově orientované zahraniční politice: Advokační kampaň za zvýšení příspěvků české vlády na rozvojovou spolupráci, humanitární pomoc, podporu demokracie a lidských práv v zahraničí a na klimafinance pro rozvojový svět“, který probíhal od října 2022 do března 2024 s podporou Nadace OSF v rámci programu Active Citizens Fund, jehož cílem je podpora občanské společnosti a posílení kapacit neziskových organizací. Program je financován z Fondů EHP a Norska.

Kontaktní osoba:

Pavel Příbyl, pavel.pribyl@fors.cz, +420 603 207 249